

POSTANOWIENIE

Dnia 31 października 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Paweł Grzegorzcyk

w sprawie z wniosku S. S.
przy uczestnictwie T. S.A. w K.
o ustanowienie służebności przesyłu,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 31 października 2018 r.,
na skutek skargi kasacyjnej wnioskodawcy
od postanowienia Sądu Okręgowego w O.
z dnia 12 grudnia 2017 r., sygn. akt II Ca [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Przepis ten odpowiada charakterowi skargi kasacyjnej, jako nadzwyczajnego środka zaskarżenia, o dominującym publicznoprawnym charakterze, przysługującego od orzeczeń wydanych po przeprowadzeniu dwuinstancyjnego postępowania sądowego, w którym sąd pierwszej i drugiej instancji dysponuje pełną kognicją w zakresie faktów i dowodów. W powiązaniu z art. 398⁴ § 2 k.p.c. oznacza to, że w skardze kasacyjnej nieodzowne jest powołanie i uzasadnienie okoliczności o charakterze publicznoprawnym, które stanowią wyłączną podstawę oceny pod kątem przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Wnosząc o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wnioskodawca S. S. powołał się na występujące w sprawie istotne zagadnienia prawne oraz potrzebę wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości i wywołujących rozbieżności w orzecznictwie co do możliwości zasiedzenia służebności przesyłu przed wejściem w życie przepisów kodeksu cywilnego normujących służebność przesyłu, daty początkowej biegu zasiedzenia, przeniesienia posiadania służebności oraz ustalenia dobrej lub złej wiary posiadacza. Wskazał również, że skarga jest oczywiście uzasadniona.

Powołanie się w skardze kasacyjnej na istotne zagadnienie prawne (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.) wymaga sformułowania problemu prawnego i uzasadnienia, że ma on znaczenie dla rozwoju prawa lub precedensowy charakter. Problem ten powinien odnosić się do konkretnych, powołanych we wniosku przepisów prawa, zostać ujęty w sposób abstrakcyjny, tak, aby jego rozstrzygnięcie mogło uzyskać ogólniejsze znaczenie, a zarazem wiązać się z rozpoznawaną sprawą. Konieczne jest przy tym wskazanie argumentów, które prowadzą do jego rozbieżnych ocen i możliwych wariantów interpretacyjnych (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11, z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, OSNC 2002, nr 12, poz. 151, z dnia 13 lipca 2007 r. III CSK 180/07, niepubl.; z dnia 10 kwietnia 2014 r., IV CSK 623/13, niepubl., z dnia 2 grudnia 2014 r., II CSK 376/14, niepubl., z dnia 9 kwietnia 2015 r., V CSK 547/14, niepubl.).

Potrzeba wykładni przepisów prawa wymaga z kolei wykazania, w drodze stosownego jurydycznego wywodu, na czym polegają wątpliwości związane z interpretacją miarodajnych przepisów, a także, że mają one poważny i rzeczywisty charakter, a ich rozstrzygnięcie jest istotne z punktu widzenia wyniku postępowania i publicznoprawnych funkcji skargi kasacyjnej. Jeżeli konkretny przepis był już przedmiotem wykładni w judykaturze, a interpretacja ta jest w ocenie skarżącego nieuzasadniona, nieodzwonne jest również przedstawienie racji, które przemawiają za zmianą dotychczasowej linii orzeczniczej (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 20 listopada 2015 r., III CSK 269/15, niepubl., i z dnia 20 maja 2016 r., V CSK 692/15, niepubl.).

Bliższa analiza wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie pozwalała stwierdzić istnienia wskazanych przyczyn kasacyjnych.

W motywach wniosku nie podjęto nawet próby sformułowania konkretnego zagadnienia prawnego lub wątpliwości interpretacyjnych, względnie wykazania rozbieżności w orzecznictwie przez powołanie konkretnych - kolidujących ze sobą - rozstrzygnięć sądowych i wyjaśnienie, na czym sprzeczność ta miałaby polegać. Osnowa wniosku ograniczała się natomiast w istocie do ogólnikowych twierdzeń o liczbie istotnych zagadnień występujących w sprawie oraz istnieniu „(...) znacznych wątpliwości w stosowaniu prawa przez poszczególne sądy, nawet w ramach jednej apelacji (...)”.

Niezależnie od tego, w kontekście wyeksponowanej w motywach wniosku kwestii zasiedzenia służebności gruntowej, odpowiadającej treścią służebności przesylu, należało dostrzec, że w świetle utrwalonego stanowiska judykatury zasiedzenie takie było dopuszczalne przed wejściem w życie art. 305¹ i n. k.c. (por. uchwały Sądu Najwyższego z dnia 17 stycznia 2003 r., III CZP 79/02, OSNC 2003, nr 11, poz. 142, z dnia 7 października 2008 r., III CZP 89/08, Biul. SN 2008, nr 10, s. 7, z dnia 22 października 2009 r., III CZP 70/09, OSNC 2010, nr 5, poz. 64, z dnia 27 czerwca 2013 r., III CZP 31/13, OSNC 2014, nr 2, poz. 11, z dnia 22 maja 2013 r., III CZP 18/13, OSNC 2013, nr 12, poz. 139, z dnia 8 kwietnia 2014 r., III CZP 87/13, OSNC 2014, nr 7-8, poz. 68, i z dnia 30 listopada 2016 r., III CZP 77/16, OSNC 2017, nr 9, poz. 94). Tezy przeciwnej nie uzasadniają w żadnym zakresie powołane przez skarżącego postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 22 stycznia 2010 r., V CSK 239/09, niepubl. i z dnia 23 października 2013 r., IV CSK 30/13, niepubl.

Skarżący nie wykazał także, aby skarga kasacyjna była oczywiście uzasadniona w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 3 k.p.c., co zakłada ewidentną, widoczną już *prima vista* dla każdego przeciętnego prawnika, wadliwość zaskarżonego rozstrzygnięcia (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 12 grudnia 2000, V CKN 1780/00, OSNC 2001, nr 3, poz. 52, i z dnia 22 marca 2001 r., V CZ 131/00, OSNC 2001, nr 10, poz. 156).

Motywy wniosku ujawniały zresztą w tej mierze wyraźną sprzeczność argumentacyjną, gdyż powołanie się na przesłankę w postaci oczywistej zasadności skargi jest zasadniczo wyłączone, gdy skarżący jednocześnie twierdzi, że wykładnia przepisów, które stanowiły podstawę kwestionowanego orzeczenia, skutkuje powstaniem istotnych zagadnień prawnych lub wywołuje wątpliwości interpretacyjne wymagające rozstrzygnięcia przez Sąd Najwyższy. Stan taki koliduje bowiem z twierdzeniem o oczywistej, dostrzegalnej bez potrzeby głębszych dociekań, wadliwości zaskarżonego orzeczenia (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 4 kwietnia 2011 r., II UK 24/11, niepubl., z dnia 29 lipca 2015 r., I CSK 980/14, niepubl., i z dnia 18 października 2016 r., I UK 466/15, niepubl.).

Z tych względów, na podstawie art. 398⁹ § 2 w związku z art. 13 § 2 k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.

jw
aw